

En gemensam utbildning inom statsförvaltningen (SOU 2020:40)

E-hälsomyndighetens ställningstagande

E-hälsomyndigheten tillstyrker Tillitsdelegationens förslag kring behovet av en gemensam obligatorisk utbildning för alla anställda inom statsförvaltningen. Myndigheten instämmer även i Tillitsdelegationens beskrivning av behovet av en gemensam och likvärdig kunskapsbas för samtliga anställda inom den statliga förvaltningen med målsättningen att främja kvalitet och förtroende inom statsförvaltningen som helhet. Myndigheten avstyrker delar av förslagen kring utbildningens organisation och genomförande.

E-hälsomyndigheten föreslår att den obligatoriska grundutbildningen organiseras på motsvarande sätt som förslaget för fortbildningen och att de enskilda myndigheterna har ansvar för genomförandet med stöd av ett, inom staten, förvaltningsgemensamt obligatoriskt utbildningsmaterial och en elektronisk utbildningsplattform. Enligt myndighetens uppfattning skapar det de bästa förutsättningarna för att utbildningen ska kunna bedrivas kostnadseffektivt och främja målet att alla statsanställda ska ha en gemensam grund och förståelse för vad det innebär att arbeta i den statliga förvaltningen. Samtidigt främjas målsättningen med en ökad likvärdighet inom introduktionsutbildningarna.

E-hälsomyndighetens kommentarer på de olika delarna i förslaget redovisas nedan.

E-hälsomyndighetens kommentarer

7.4.1 En lagreglerad utbildning som omfattar både riksdagens och regeringens myndigheter

För att uppnå målet med en gemensam kunskapsbas och identitetsgrund för alla medarbetare inom hela statsförvaltningen tillstyrker E-hälsomyndigheten att utbildningen ska vara obligatorisk för samtliga anställda och på något sätt behöver vara reglerad, dock inte nödvändigtvis genom lagstiftning.

Myndigheten bedömer dessutom att ett främjandeuppdrag, till en utpekad myndighet, kompletterar och underlättar myndigheternas eget arbete med frågan. Med ett myndighetsövergripande stöd och gemensamt obligatoriskt utbildningsmaterial bedömer myndigheten att målsättningen med att stärka likvärdigheten i myndigheternas introduktionsutbildningar uppnås.

För att ytterligare understryka vikten av att respektive myndighet, som statlig arbetsgivare, arbetar aktivt och systematiskt med kompletterande utbildningsinsatser om statsförvaltning samt med vad det innebär att arbeta i staten, kan förslagsvis särskilda återrapporteringskrav för systematiska utbildningsinsatser införas.

7.4.2 Ett råd som beslutar om utbildningens innehåll

E-hälsomyndigheten tillstyrker förslaget med ett råd, placerat på Statskontoret, som beslutar om gemensamma utbildningsmål samt ser till att stödmaterial är relevant och uppdaterat både avseende utbildningsinnehåll och pedagogik. Det är av särskild vikt att rådet har möjlighet att adjungera ledamöter med särskild sakkunskap för att utbildningsmaterialet och det pedagogiska upplägget hålls uppdaterat och har en god forskningsanknytning.

7.7 Skyldigheten att delta i utbildningen

E-hälsomyndigheten avstyrker förslaget att i lag reglera enskilda anställdas skyldighet att delta i en specifik utbildning för statsanställda. Myndigheten bedömer att regleringen kring deltagande i den obligatoriska utbildningen ska ligga hos de respektive myndigheterna som statlig arbetsgivare.

I kapitlet beskrivs vidare att utbildningen ska ges minst två gånger per år. E-hälsomyndighetens bedömning är att ett bättre alternativ vore om utbildningen (utbildningsmaterial och tillgång till elektronisk utbildningsplattform) ständigt är tillgänglig och att myndigheterna själva ansvarar att medarbetare deltar i utbildningen.

9. Grundutbildningens form

E-hälsomyndigheten instämmer i bedömningen att utbildningen bör vara en kombination av självstudier och gruppdiskussioner utifrån ett gemensamt utbildningsmaterial.

Med anledning av de förutsättningar som pandemin fört med sig samt medarbetares vana att träffas och arbeta med hjälp av digitala distansverktyg bedömer vi att gruppdiskussioner även, och med fördel, kan genomföras via digitala möten. Med digitala lösningar skapas dessutom bättre förutsättningar för att mötas och diskutera över myndighetsgränser inom hela landet utan de föreslagna geografiska uppdelningarna. För att ytterligare styra utbildningsformen mot gruppdiskussioner över myndighetsgränserna kan relevanta delar av utbildningsmaterialet utformas utifrån dessa krav.

11. Organisering och ansvar för utbildningen

E-hälsomyndigheten tillstyrker förslaget att ett statligt universitet ska ta fram utbildningsmaterial i enlighet med de utbildningsmål som är beslutade. Detta arbete bör ske i nära samarbete mellan lärosätet och rådet på Statskontoret. Myndigheten tillstyrker även förslagen kring att lärosätet ansvarar för de tekniska lösningarna som krävs för den elektroniska utbildningsplattformen samt utbildar handledare.

E-hälsomyndigheten avstyrker att universitetet beslutar om undantag från skyldigheten att delta i grundutbildningen samt utfärdar kursbevis.

E-hälsomyndigheten föreslår att grundutbildningen organiseras på motsvarande sätt som förslaget om organisation och ansvar för fortbildning. Detta då myndigheterna själva har bäst kännedom om de anställdas förutsättningar och verksamhetens behov vilket enligt vår bedömning är en förutsättning för att utbildningsinsatsen ska få bäst effekt.

Förvaltningsmyndigheterna och domstolarna blir då ansvariga för detaljerna kring organisering av den obligatoriska utbildningen utifrån det gemensamma material och stöd som tillhandahålls genom det beslutade utbildningsmaterialet samt den elektroniska utbildningsportalen. Vår bedömning är att det blir mer effektivt och även ett snabbare alternativ för att samtliga anställda inom staten får ta del av den grundläggande utbildningen inom statlig förvaltning, inom en överskådlig tid.

I detta ärende har generaldirektör Janna Valik beslutat. Utredare Fredrik Lundh har varit föredragande. I handläggningen har kommunikationsstrateg Sofia Nordh, jurist Anders Sandström och HR-chef Helena Wingemo deltagit. I den slutliga handläggningen har också stabschef Susann Bard deltagit.

Janna Valik
generaldirektör

Fredrik Lundh
utredare